

**Bemærk, ændret mødested.
Numismatisk Forening afholder medlemsmødet i
Hotel Royal, Nørretorv1, Aabenraa.**

Nødpengesedlerne fra Vester Sottrup.

Ved kommunerådsforsamlingen den 8. marts 1920, blev der stillet forslag om, at kommune skulle udstede pengesedler, da der var en udpræget mangel på skillemønt. Det besluttedes, at kommunen lod trykke og udstede pengesedler til pålydende 50 pf. og 1 M.

Den daværende kommunalbestyrelse bestod af 8 medlemmer, formanden var Henrik Jørgensen, 2 af kommunalbestyrelsen, regnskabsfører Chr. Jessen og købmand Johan Nissen fik overdraget at skulle arbejde videre med sagen. I henhold til landråd dr. Karbergs ønske besluttedes det den 15. maj at gøre de i trykken værende pengesedler med påtryk eller på stempeling "Ugyldig som betalingsmiddel".

Kommunen måtte så se at dække udgifterne, 4300 mark for ca. 30.000 stykker, ved salg af sedlerne til minde om overgangstiden.

Sedlerne skulle udgives den 15. maj 1920, men samme dag blev de konfiskeret af en dansk politifuldmægtig og en overbetjent fra den internationale kommission. Sedlerne er meget efterspurgt af samlere, da de findes med og uden påtrykket: "Ugyldig som betalingsmiddel". Tilføjelsen på 1 M. sedlen findes i forskelligt tryk, og 50 pf. sedlen findes med trykkeriets navn på for- eller bagsiden, på begge sider, eller helt uden firmamærke.

Sedlerne er trykt på A. Ritschers bogtrykkeri i Gråsten.

1 M. -sedlen er tegnet af malermester Johan A. Lyck. Den bærer på forsiden et billede af sognekirken med det markante 54 m høje tårn, med et Dannebrogflag

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 43 34 82

Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyud.dk

Oplag: ca. 130 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

foran. På bagsiden ses Alssund set fra Sottrupskov, hvorfra overgangen til Als fandt sted den 29. juni 1864. I baggrunden knejser det af tyskerne i 1872 rejste mindesmærke, en godt 20 m høj sandstensøjle i tysk nygotik. Mindesmærket blev sprængt i sommeren 1945. Desuden er sedlen prydet med symboler og indskrifter, bl. a. en Ørn, der i kløerne bærer et bånd med indskriften "Jern og blod. 1864". Et håndtryk med indskrift "Vi håbede og havde tro. 1920 § 5.

50 pf. -sedlen er tegnet af malermester Hans Jørgensen. På forsiden bærer den et billede af det i 1864 meget moderne skib, panserbatteriet Rolf Krake. Det blev bygget 1863 i

Glasgow, og i 1907 blev det hugget op i Holland. Det var udrustet med fire 60 pds. Kanoner i to tårne, og havde en panserbeklædning på 114 mm. På grund af fejl disponeringer fra overledelsens side lykkedes det ikke Rolf Krake at gribe afgørende ind under preussernes overgang til Als. På bagsiden har sedlen et portræt af "Æ gal Jolle", sognets dengang meget berømte søn. Han var født i Sønderborg 1804, og er begravet i Sottrup 1880. Hans grav er slettet, og mindet over ham er iklædt sagnets klædebon. Historisk ved vi, at han var en meget brugt mand i efterretningstjenesten i treårskrigen, han var Dannebrogsmænd, havde ret til at bære infanteriuniform, og han oppebar en årlig pension på 50 rigsdaler.

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Rødding 50 pf. Si. 75A	0	15	
2	38	DK Sottrup 50 pf. Si. 82B	0	45	
3	38	DK Sottrup 50 pf.+1 mark Si. 82A+83	0	50	
4	38	DK Sønderborg 50 pf. Si. 97	0	20	
5	38	DK 5+10 kronersedler 1942J + 1943U	Lot	20	
6	38	DK 50 krone præmieobligation rød 1954	1+	45	
7	38	DK 50 krone præmieobligation grøn 1959	1+	45	
8	39	DK 100 kr 1972 A0721K Si142	0	410	
9	39	DK 100 kr 1978 A8781D Si142	0	230	
10	39	DK 1000 kr 1992 C5921E Si145	0	1090	
11	39	DK 100 kr 1988 D6882G Si142	0	160	
12	39	DK 10 kr 1977 B2777H Si139	0	14	
13	39	DK Broager 2 x 1 mark Si22	0	10	
14	39	DK Haderslev SOS anvisning 1 kr Si50	0	11	
15	43	DK 50 Pf. Skærbæk 1920, Sieg 80	0	35	
16	43	DK 50 Pf. Haderslev 1922, Sieg 44	0	15	
17	43	DK ½ Mark Broager 1917, Sieg 15	1	260	
18	43	DK Kantinen Danfoss, Dessertanretning	1+	20	
19	43	DK 10 Pf. Sønderborg 1917, Sieg 92A	1+	50	
20	43	12 stk. forskellige Europæiske sedler	Lot	20	
21	43	8 stk. europæiske sedler	Lot	40	
22	43	D 10 stk. Tyske Rigsbanksedler	Lot	20	
23	43	D 8 stk. Tyske Rigsbanksedler	Lot	30	
24	43	D 10 stk. forskellige Tyske inflationssedler	Lot	45	
25	43	D 10 stk. forskellige Tyske inflationssedler	Lot	45	
26	43	1 stk. Japansk seddel samt 2 stk. Indonesiske 1940erne	Lot	20	
27	43	D 10 forskellige Tyske inflationssedler	Lot	50	
28	43	D 10 forskellige Tyske inflationssedler	Lot	45	
29	43	D 8 stk. Tyske 10 Mark's sedler 1929 med forskel. Bogstavstyper: A-B-D-E-F-J-L-O	Lot	25	
30	85	D Nörenberg 75 pf DN979,4a Patschkov 75 pf DN1052,2 Przyschetz 75 pf DN1080,1b Pyritz 50 pf DN1082,1b	0	32	
31	85	D Quern 1 m DN1091,2 Rothenow 90 pf DN1099,2 Sternberg 50 pf DN1268,2 Steckelsdorf 50 pf DN1271,1	0-01	32	

32	85	D Tagensee 3 x 10 (ens), 2 x 30 (ens), 3 x 40 (ens) pf DN1313.1	0	55	
33	85	D Veshta 25 pf DN1358,1 Walsrode 1 m bild 4 DN1372.1 Wesenburg 50 pf DN1410,2 Wasserburg 2 x 50 pf (ens) W 13,1	0-1+	39	
34	85	D Wasungen 2 x 75 pf (ens) bild 1, 3 x 50 pf bild 2,3,4 DN1389,1	0	30	
35	85	D Wittenberg 6 x 50 pf bild 1,2,3,4,5,6 DN1444,1	0	40	
36	85	D Woldegk 50 DN1452,1 Meppen 50 pf DN883,1 Brunsbüttelkog 25, 50, 75 pf	0-1	36	
37	85	D Erback 50 pf E 20.1, 1 mk DN135,01 Meppen 50 pf DN883,1 Kitzingen 10 mk DN273,02	0-1	36	
38	85	D Göttingen 25, 50 pf G25,6 a.b, 25 pf G25,4, 50 pf DN6253	0	30	
39	85	D Goslar 20, 25 pf DN455,1, 10, 25 pf G33,2	0	40	
40	85	D Wyk 1 mk DN1462,1 a, Norden 25 pf N 52,5, Nievern 10 pf N 47,4, Hirsberg 25 pf H 43,4	Lot	23	
41	85	D Pfullendorf 50 pf P 20,1, Standflengsfeld 25 pf S 98,11 a, Stollberg 10 pf S 113,1 b	01	15	
42	85	2 ungarske og 2 polske sedler	Lot	5	
43	85	DK 10 kr 1978 B8781H Si139	0	25	
		Mønter			
44	38	DK kgl. Møntsæt 1993	0	85	
45	38	DK kgl. Møntsæt 1994	0	85	
46	38	USA St.Gavdens S20 Double Eagle mini kopi 1907	0	25	
47	38	USA Standind Liberty Quarter mini kopi 1924	0	25	
48	38	USA Morgan Dollar mini kopi 1978	0	25	
49	38	Norge 150 års minde for udvandrerne 5 kr 1975 jub	0	75	
50	38	DK 5 øre 1902	1-1+	85	
51	38	DK ½ krone 1926	1+	85	
52	38	DK 1 krone 1892	1++	225	
53	38	DK 2 krone 1915	01	185	

54	38	DK 2 krone 1916	01-0	100	
55	38	DK 2 krone 1959	1+	75	
56	38	Grønland komplet sæt mønter 8 stk. 1926-1964	Lot	800	
57	39	DK 2 kr 1912 jub	01	140	
58	39	DK 2 kr 1937 jub	0	90	
59	39	DK 2 kr 1953 jub	0	100	
60	39	DK 2 øre 1902	01	22	
61	39	DK 5 øre 1874	1+	38	
62	39	DK 1 speciedaler 1837WS Si30.3 H26C 📷	0	2800	
63	39	DK 2 sk 1836 ejermærke Si19	0	50	
64	39	DK ½ sk 1838 Si15	1	18	
65	39	DK 1/5 RBS 1842F Si2	01	50	
66	39	DK 1 sk 1853 Si4	1++	60	
67	39	DK marchmedalje 3 stk	Lot	18	
68	39	DK marchmedalje 3 stk	Lot	18	
69	39	DK 2 stk dirvese Spejderkorps	Lot	12	
70	43	DK Vægt med hornskåle, 1800 tallet. 📷	lot	100	
71	43	Argentina 2 Centavos 1890	1-1+	20	
72	43	D Stadt Flensburg 1917 Kleingeldersatzmarke 1, 5, 10 Pf.	1+	45	
73	43	UK 1 crown Churchill 1965 (Dødsår)	01	25	
74	43	DK 2 øre 1941 alu., Sieg 5,1	01-0	35	
75	43	Sverige 10 øre 1909, 25 øre 1881	1+, 1	35	
76	43	DK 5 øre, Sieg 8,1, Blanket uden præg	01	35	
77	43	DK 5 øre 1904, Sieg 1,2 📷	01-0	1490	
78	43	DK 1 komplet sæt "Hækkerup" 1 ører, 2ører 1960-64	0	48	
79	43	DK Jub. 2 Kr. Chr.IX 1888, Sieg 1	01	250	
80	43	DK Jub. 2 kr. 1906, Tronskifte Chr.IX- Fr.VIII	1+	150	
81	43	D 3 Mark Wilhelm II, 1909	01	60	
82	43	D 5 Mark 1907, Friedrich Groshertzog von Baden 1826-1907	1+- 01	145	
83	43	D 10 Mark 1972 Olympiaden	0	25	
84	43	D 20 Pf. „metal“ „firkantet“ Hamburger Hochbahn	1	70	
85	43	D 5 & 10 Hunderstel Gutschrifts Marke, Gold Giro Schleswig-Holstein 1923, Aluminium	01	30	

86	43	D 5 & 10 Hunderstel Gutschrifts Marke, Gold Giro Schleswig-Holstein 1923, Aluminium	01	30	
87	43	D 200 Mark 1923A, 1923J, Aluminium	01-0	20	
88	43	D 1/100 Verrechnungsmarke, Hamburgische Bank von 1923 A.G.	0	18	
89	43	D 1/100 Verrechnungsmarke, Hamburgische Bank von 1923 A.G.	0	18	
90	43	D Kleingeldersatzmarke 10 (Pf.) Regensburg Bayern, Notgeld 10 (Pf.) Stadt Wiesbaden	1	25	
91	43	D 10 Pf. 1917 Stadt Triberg, 10 (Pf.) 1917 Mainz	1	25	
92	43	D Stadt Flensburg 1917 Kleingeldersatzmarke:1, 5 (perf.), 10 (Pf.)	lot	35	
93	37	DK 200 kr jub 2000	0	200	
94	37	DK 200 kr jub 2004	0	200	
95	37	DK Kgl. Møntsæt 1981	0	100	
96	37	DK Kgl. Møntsæt 1986	0	100	
97	37	DK Kgl. Møntsæt 1987	0	100	
98	37	DK Kgl. Møntsæt 1988	0	80	
99	37	DK Kgl. Møntsæt 1989	0	70	
100	37	DK Kgl. Møntsæt 1990	0	70	
101	37	DK Kgl. Møntsæt 1991	0	80	
102	37	DK Kgl. Møntsæt 1995	0	80	
103	37	DK Kgl. Møntsæt 2003	0	70	
104		Mønt vitrine kasse 29x24x8 cm fra Mønthuset	Lot	hb	
105		Grækenland Drakme 336-323 f. Kr. Alexander d. St. adv. Herakles rev. Zeus ca. 27 mm ca 17 g	1+	300	
106		D 10 euro 2006D jub Mozart	0	75	
107		DK 20 kr 1909 guld	01	1650	
108		Rusland 10 rubel 1899 guld	1+	1550	
109		England 1 soveriegn 1906 guld	1+	1500	
110		Østrig 1 ducat 1887 guld	01	675	
111		F 20 franc 1810 guld	1	1150	
112		Schweiz 10 franc 1992	0	600	
		Sedler			
113		Bahrain 100 fils 7 ens stk. 1964	lot	10	
114		Belgien 10 franc 1943 KM122, 20 franc	lot	10	

		1950 KM132		
115		Chile 10 pesos = 1 Condor KM111? U.Å	1	5
116		Algeriet 50 dinars 1964 KM124	1-	5
117		Argentina 5 pesos Ley12.155, 5 pesos Ley 12.962	lot	10
118		D Plattling 10 pf 25.01.17	01	70
119		D Konstadt 25 pf 22.07.20 K 43.7, Annaberg50 pf 31.12.18	0, 0	35
120		D Norder- u. Suder-Dithmarschen 20 pf (Westholsteinische bank) u.å., Zwönitz 10 pf (1918) Keller 2737	1, 0	50
121		D Santomischel 10 pf (gul), 10 pf (blå) 31.12.17, 0,5 mk 31.12.14	0	100
122		D Exin 10 pf 29.03.17 24 E 33.10	01	20
123		D Konstadt 7 pf 10.04.18, 10 pf 15.06.19, 10 pf 22.07.20, 14 pf 10.04.18, 25 pf 15.06.19	0	40
124		D Eichstätt 20 pf 20.01.17	01-0	35
125		D Erfurt 5 x 50 pf 07.04.21 + omslag DN344	0	35

📷: se billede på www.nfns.dk

Bibliotekar Jakob Petersen har i sprogforeningens almanak for 1940 skrevet en artikel om ham, bygget på optegnelser fra gårdejere Jørgen Bonefeld, Sottrup, der var samtidig med hjulmanden. Desuden har H. P. Hanssen berettet om ham i 1. bd. af "Et tilbageblik". Om den begivenhed, der også er berettet om på sedlen, fortæller H.P.H. følgende: Engang, hjulmanden stod og arbejdede i sit værksted, kom 6 tyske dragoner og ville tage ham til fange. Jørgensen sprang i en fart op på loftet og barrikaderede opgangen med hjulfælge. Derefter kravlede han op i skorstenen og begyndte at bombardere tyskerne med sten, han brød løs af skorstenen. Dragonerne svarede igen med pistolskud, dog uden at ramme. Da hjulmandens "ammunition" var opbrugt (500 sten), sprang han ud af en gavlluge og nåede uset over på naboens høloft, hvor han gemte sig, til faren var ovre. Til gengæld ramponerede dragonerne alt i huset.

Bragt i blad nr. 17 den 13. januar 1965

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 14. april 2015

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1		22	52	43		64	85	85	106
2	25	23		44	15	65	85	86	107
3	25	24	75	45	15	66	25	87	60 108
4	135	25	75	46		67		88	109 15
5	200	26	15	47		68	70	89	110 15
6	74	27	12	48		69		90	111
7	30	28		49	14	70	25	91	112
8		29	12	50	20	71	65	92	113
9		30	30	51		72	135	93	50 114 60
10	15	31		52		73	95	94	115 15
11	50	32		53	100	74		95	15 116 28
12		33		54	45	75		96	25 117 60
13		34	50	55	45	76	600	97	118 15
14		35	15	56	35	77	125	98	119 28
15		36		57	25	78	185	99	120 22
16		37	100	58		79		100	35 121 330
17		38		59		80		101	35 122 370
18		39		60	125	81		102	20 123 200
19		40		61	52	82		103	20 124 80
20		41		62	34	83		104	15 125 175
21		42		63	80	84		105	50 ©

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med
foredrag om Trankebar af Jesper Birkler og auktion
tirsdag den 13. oktober 2015 kl. 19.30 i Hotel Royal, Nørretorv1, Aabenraa.
(bagved Nygadehusets P plads).

Foreningen giver kaffe/the og kage ved medlemsmødet.

Da foreningens beholdning af kommission mønter er ved at være solgt,
vil vi gerne opfordre medlemmerne til at indlevere mønter til salg.